

SDP:n valtuustoaloite / Koulun aloitusajan siirtäminen myöhäisemmäksi klo 9.00

Kaupunginvaltuusto 28.10.2024

Päätös: Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 11.11.2024 § 277

Uudenkaupungin sosialidemokraattisen puolueen valtuustoaloitteessa esitetään, että Uudenkaupungin kouluissa koulupäivä alkaisi jatkossa klo 9.00.

Aloitustajan siirtoa myöhäisemmäksi perustellaan valtuustoaloitteessa asiaan liittyvällä vahvalla tutkimustiedolla ja käytännön kokemuksilla, jotka osoittavat myöhäisemmän aloitusajan tuovan merkittäviä etuja oppilaiden/opiskelijoiden hyvinvoinnille ja oppimistuloksille.

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Atso Vainio

Päätösehdotus: Kaupunginhallitus päättää antaa aloitteen kasvun ja oppimisen palvelujen valmisteltavaksi.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkittiin, että Mauri Kontu poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 13.48.

Opetus- ja kasvatustalukunta 22.01.2025 § 11
2823/12.00.01/2024

Valmistelija: Opetustoimenjohtaja Arja Kitola
etunimi.sukunimi(ät)uusikaupunki.fi

Uudenkaupungin SDP:n valtuustoryhmä on tehnyt aloitteen, jossa ehdotetaan koulujen aloitusajan siirtämistä myöhemmäksi alkamaan

klo 9. Kaupunginhallitus on antanut aloitteen kasvun ja oppimisen palvelujen valmisteltavaksi.

Vastaus aloitteeseen:

Uudenkaupungin koulujen alkamisajat uudistettiin lukuvuodesta 2023–2024 alkaen joukkoliikenteen kehittämiseksi sekä säästöjen aikaansaamisen vuoksi. Uudistuksella pyrittiin siihen, että mahdollisimman moni koulukuljetusoikeuden omaava oppilas voisi kulkea joukkoliikenteellä ja taksikuljetuksia tarvittaisiin vähemmän. Tavoitteen saavuttamiseksi koulujen alkamisaikoja porrastettiin. Reitit on tehty nyt niin, että samoilla busseilla pääsee eri kouluihin eri aloitusaikaan. Nykyiset koulupäivien alkamisajat ovat seuraavat:

- Hakametsä klo 8.00
- Kalanti klo 9.00, yksi aamu klo 8.00 ylimääräisen ruotsin tunnin vuoksi
- Lokalahti klo 8.30
- Pyhämaa klo 8.30 (aikaisemmin klo 9)
- Saarnisto klo 8.00
- Uudenkaupungin yhtenäiskoulu
  - alakoulu klo 8.00
  - yläkoulu pääsääntöisesti klo 9.00, joitakin aamuja klo 8.00 ylimääräisen ruotsin tunnin tai lukion kanssa yhteisten opettajien lukujärjestyksen vuoksi

Uudenkaupungin SDP:n valtuustoaloitteessa on tuotu esiin tärkeitä näkökulmia, jotka puoltavat sitä, että koulupäivä alkaisi vasta klo 9. Pienemmissä kouluissa koulun alkamisajankohta on ensi sijassa talouskysymys. Mikäli kaupunginvaltuusto antaa lisärahoitusta koulukuljetuksiin, voimme muuttaa kaikkien pienten koulujen koulupäivän alkamaan klo 9.00.

Sen sijaan monitoimijatalo Wintterissä yksi ainoa koulupäivän alkamisajankohta vaikeuttaisi niin opetuksen kuin kouluruokailun ja välituntienkin järjestämistä.

Joukkoliikenteen ja talouden näkökulma

Joukkoliikenteen osalta koulujen yhteinen alkamisaika tuo kaupungille lisää kustannuksia. Joukkoliikenteen näkökulmasta linja-autot ajavat keskustaan joka tapauksessa ennen klo 8 työmatka- ja opiskeluliikenteen (lukio, ammattikoulu) vuoksi. Koulujen alkamisaikojen yhtenäistäminen nykyisellä joukkoliikenteen tarjonnalla aiheuttaisi kohtuuttomia odotusaikoja oppilaille. Esimerkiksi Pyhämaan koulu aloittaa nykyisin jo klo 8.30, jotta sama auto ehtii klo 9:ksi viemään vanhemmat oppilaat keskustaan. Mikäli koulut alkaisivat samaan aikaan, tarvitaan joko lisäauto tai vaihtoehtoisesti toisella koululla oppilaiden odotusaika ennen koulun aloitusta olisi noin 40 minuuttia, mikä veisi hyödyn muutokselta. Täten muutos koulujen yhtenäiseen alkamisaikaan todennäköisesti vaatisi vähintään yhden lisäauton tarpeen.

Alkamisajan muutoksen kustannusvaikutukset joukkoliikenteen järjestämiseen riippuvat erityisesti hyväksyttävistä oppilaiden odotusajoista kouluilla. Mikäli hyväksytään enintään 45 minuutin odotusaika koululla ennen koulujen alkua, lisäauton tarvetta ei synny. Tällöin lisäkustannuksia syntyy nykyistä suuremman kaluston käytöstä, kun kaikki oppilaat kulkisivat aamuisin yhtä aikaa. Lisäksi Rauman/Pyhärannan suuntaan tarvitaan yksi lisävuoro, joka olisi mahdollista hoitaa nykyisellä kalustomäärällä. Muutosten kustannusvaikutukset yhteensä olisivat arviolta noin 10 000–15 000 €/vuosi.

Valtuustoaloitteen ydintavoite on, että myöhäisemmällä aloitusajalla mahdollistettaisiin lapsille ja nuorille lisää uniaikaa, joten ratkaisu ei ole se, että koulukuljetus tapahtuisi nykyisillä aikatauluilla ja oppilaat odottaisivat aamulla koululla noin tunnin verran ja sen lisäksi olisivat iltapäivästä tunnin myöhempään. Mikäli pyritään oppilaille mielekkääseen, pääsääntöisesti noin 5–20 minuutin odotusaikaan kouluilla, tarvitaan joukkoliikenteen järjestämiseen yksi lisäauto. Lisäauton kustannukset ovat arviolta noin 70 000–90 000 €/vuosi. Samalla lisäkustannuksella saadaan järjestettyä aamuliikenne kaikille kouluille klo 9, järjestettyä tarvittava lisävuoro Rauman/Pyhärannan suuntaan sekä vahvistettua päiväajan joukkoliikenteen tarjontaa.

Vaikutukset joukkoliikenteen järjestämisen kustannuksiin		
Odotusaika ennen/jälkeen koulupäivän	Huonompi laatutaso, max 45 minuutin odotusaika	Nykyinen laatutaso, pääsääntöisesti noin 5 – 20 minuutin odotusaika
Muutoksen aiheuttama lisäkustannus	noin 10 000 – 15 000 €/vuosi	noin 70 000 – 90 000 €/vuosi

Näkökulmia monitoimijatalo Wintterin toimintaan, mikäli koulupäivä alkaisi kaikilla luokilla klo 9.00

A. Opetuksen järjestäminen:

Syksystä 2025 alkaen rinnakkaisluokkien määrä yläkoulussa kasvaa seitsemään. Jo nyt on ollut haasteita saada sijoitettua kaikki pakolliset 7. luokkalaisten kädentaitojen ja kotitalouden tunnin lukujärjestyksiin. Kotitalouden ja kädentaitojen osalta on otettava huomioon turvallisuustekijöitä, joten ryhmä koko on enintään 16 oppilasta. Kokonaisuena omana luokkana oppilaat eivät siis yleensä voi näitä aineita opiskella. Myös erityisluokkien oppilaat pyritään aina integroimaan taito- ja taideaineiden ryhmiin. Osan ryhmistä on siis oltava tähän riittävän pieniä. Kotitalouden ja käsityön luokkatiloja (tai opettajia) meillä ei ole ensi lukuvuonna sen enempää kuin nytkään (kaksi opettajaa ja kaksi luokkatilaa per opetettava aine). Jo nyt on

riskinä, että emme ole pystyneet tarjoamaan kaikille halukkaille kotitaloutta valinnaisaineena 8. ja 9. luokalla. Koulupäivän alkamisen rajaaminen voisi entisestään kaventaa oppilaiden mahdollisuutta ainakin kotitalouden valinnaisaineeseen. Myös kädentaitojen opetuksen järjestäminen vaikeutuu. Jos oppilas opiskelee A2-kieltä, on hänen työjärjestykseensä pystyttävä 7. luokalla sijoittamaan kaksi lisätuntia.

Klo 8 alkava tunti on ollut tärkeä tukiopetuksen järjestämisen kannalta. Oppilaat eivät usein jaksakaan enää niin hyvin keskittyä myöhään iltapäivällä koulupäivän jälkeen.

Lukion kanssa yhteisten opettajien työjärjestysuunnittelussa tarvitsee joinakin aamuina käyttää klo 8 alkavaa tuntia yläkoulussa, sillä muutoin opettajien työjärjestyksiin ei saada mahtumaan peruskoulun tunteja.

B. Kouluruokailu:

Wintteriin siirtyessä ruokailijoiden määrä samassa ruokalassa kasvaa, sillä myös eskarit ja lukiolaiset sekä Kalannin yläkoululaiset siirtyvät ruokailemaan samoihin tiloihin. Myös henkilöstön on mahdollista ruokailuun mukaan. Jos koulu alkaisi kaikilla oppilailla klo 9, aiheuttaisi se hankaluuksia järjestää järkevissä aikatauluissa kaikkien oppilaiden ruokailu. Jos ruokailu katkaisee oppituntin keskeltä, niin oppituntia ei pystytä yhtä hyvin hyödyntämään oppimiseen. Jos kaikki tulevat kouluun klo 9, niin varsinkin kuljetusoppilaille voi tulla haastetta siitä, että ruokailu on esim. kahden ensimmäisen tunnin jälkeen ja sen jälkeen pitäisi olla vielä koulussa neljä tuntia ja tämän jälkeen vielä bussimatkan verran kotiin. Kun alakoululaisten koulupäivä alkaa usein klo 8 ja yläkoululaisten klo 9, ruokailu voidaan ajoittaa suunnilleen koulupäivän puoliväliin jokaiselle oppilaalle.

C. Välitunnit ja eteiset:

Jos kaikki tulevat samaan aikaan kouluun, kenkäeteiset voivat ruuhkautua pahoin. Koulun alkamisajan porrastaminen auttaa vähentämään ruuhkaisuutta kenkäeteisissä ja käytävillä. Myös välituntien porrastaminen on tarkkaan suunniteltava, jotta mahdollisimman moni oppilas pystyisi hyödyntämään piha-alueen liikuntatoimintoja. Välituntiaikojen suunnittelussa on huomioitava myös, että mitä enemmän oppilaita on yhtä aikaa samoilla välituntialueilla, sitä todennäköisempiä ovat konfliktit ja tapaturmat. Kun ala- ja yläkoulu alkaa eri aikaan, kouluun saapuminen myös porrastuu näin luonnollisesti ja myös välitunnit saadaan helpommin porrastettua, jolloin piha-alue saadaan eri aikoina alakoulun ja yläkoulun käyttöön. Tavoitteena on myös ottaa käyttöön pidempiä välitunteja, joita saataisiin erityisesti liikuntaan hyödynnettyä. Tällä voisi olla mm. move-testituloksiin vaikuttavuutta. Lisäksi pidemmät liikuntavälitunnit ovat yksi hyte-kertoimen osa-alue.

D. Oppilaiden ja huoltajien kuuleminen

1.–9. luokkien oppilaiden huoltajilta ja 3.–9. luokkien oppilailta kysyttiin mielipidettä koulun alkamisajankohtaan. Vastauksia saatiin yhteensä 946 (huoltajilta 667 ja oppilailta 279).

Kyselyyn vastaajista 46 % toivoi koulujen aloitusajan olevan aikaisintaan klo 9. Vastaajista 23,6 % koki, että klo 8.00 on paras aloitusaika koululle. Vastaajista 25,8 % piti klo 8 - 9 välillä olevaa aloitusaikaa parhaimpana. Vastaajista 4,6 % koki, että koulujen alkamisajalla ei ole merkitystä.

20% vastaajista ilmoitti, että mikäli koulupäivä alkaisi nykyistä myöhemmin, heillä olisi tarve 1.-2. luokkaisen lapsen aamupäivätoimintaan.

Klo 9 alkavaa koulupäivää kannatettiin mm. seuraavilla perusteluilla:

- teinien unirytmille parempi
- kuljetusoppilaille on liian aikaista aloittaa koulu ennen klo 9
- kuljetusaikataulut (ei ole inhimillistä odottaa bussia esim 7 aikaan aamulla pimeässä tienlaidassa; jos koulu alkaisi klo 8, lapsi pitäisi herättää 6.20)
- monet harrastukset päättyvät myöhään ja lapsi ei sen vuoksi pääse aikaisemmin nukkumaan
- vanhemman univelka, koska joutuu olemaan myöhään illalla töissä
- jos koulu alkaa klo 8, lapsella pitkä yksinäinen iltapäivä
- rauhallisemmat aamut, aamut helpompia, lapset pirteämpiä, aamupala maistuu paremmin, lapset voi paremmin
- ei tarpeeksi energiaa kouluun, jos pitää herätä aikaisemmin; klo 8 kouluaamut uuvuttavia
- voi aamulla treenata

Klo 8 - 8.30 alkavaa koulupäivää kannatettiin mm. seuraavilla perusteluilla:

- vanhempien työaikataulut: lapset saa vietyä samaan aikaan kouluun (kävely kouluun veisi 45 min ja susia reitillä); ei ole taksille tarvetta kun on samanlaiset aikataulut
- koko perheellä sama rytmi, arki sujuu näin mukavasti
- jää iltapäivällä aikaa tehdä läksyt, levätä ja syödä rauhassa ennen illan harrastuksia; on harrastuksia aikaisin iltapäivällä; harrastaminen koulun jälkeen käy mahdolltomaksi, jos koulu alkaa ja päättyy myöhemmin
- ei jää aikaa läksyjen tekoon tai kavereiden / perheen kanssa olemiseen

- jos koulu alkaa myöhemmin lapset joutuvat olemaan omillaan kotona aamuisin mikä lisää turvattomuuden tunnetta; lapset eivät suoriudu aamuista yksin ja pelkäävät olla yksin kotona
- mikäli koulun alkua myöhäistetään tulisi kaupungin järjestää maksuton aamupäivähoito koulussa ja kuljetukset sinne
- työelämässä työt aloitetaan tyypillisesti jo klo 7-8 aikaan, lapset tulee jo koulussa totuttaa työelämän rytmiin
- vanhemman tehtävä on valvoa, että lapsi saa riittävästi unta ja menee ajoissa nukkumaan.
- aamun alkaessa myöhemmin lapset ja nuoret menevät myös myöhemmin nukkumaan, joten yöunta tuo aamujen mahdollinen myöhäistäminen ei toisi yhtään lisää
- luokkakoot ovat kasvaneet ja on erittäin tärkeää, että opettajat saavat pitää "jakotunteja" oppilailleen siten, että osa aloittaa klo 8 lopettaen päivän tuntia aiemmin ja osa klo 9 lopettaen päivän tuntia myöhemmin, lapsi saa edes muutaman tunnin viikossa opetusta pienemmässä ryhmässä ja tämä monelle todella tärkeä asia
- koulukyyditykset koko kaupungissa hankaloituvat, kun kaikkien tulee olla klo 9 koulussa; kustannukset nousevat, kun tarvitaan enemmän takseja tai vastaavasti joku koululainen odottaa koulussa etukäteen aivan liian aikaisin, kun joudutaan yhdistämään kyytejä, hyöty myöhäisestä aamusta menee hukkaan
- ehdotus koulujen alkamisesta klo 9 on alakoululaisten osalta täysin järjetön, se ei tuo lapsille nukkumisen osalta juurikaan lisäaikaa aamuun, koska vanhemmat lähtevät kuitenkin töihin jo kahdeksaksi, yläkouluisten osalta se voi olla perusteltua ja he kykenevät itsenäisemmin jo huolehtimaan aamuaskareista

E. Muita näkökulmia

Wintterissä myös Vakka-Opiston ja Musiikkiopiston toiminta on suunniteltu siten, että oppilaat voivat siirtyä eri aikaan päätyviltä oppitunneilta suoraan taiteen perusopetuksen oppitunneille ja harrastustoimintaan. Opistojen opetustyö pyritään aloittamaan heti oppilaiden perusopetuksen opetuksen päätyttyä. Mikäli opetustyö päättyy nykyistä myöhemmin, ainakin musiikkiopiston opetustunnit siirtyvät väistämättä myöhäisempään ajankohtaan. Tämä ei opettajien tai oppilaiden näkökulmasta ei suositeltavaa, koska lähtökohtaisesti musiikkiopiston opetus on iltatyötä ja opetustyö siirtyessä vielä myöhempään ajankohtaan vaikuttaa se opettajien työhyvinvointiin sekä oppilaiden jaksamiseen. Toisaalta sekä Vakka-Opisto että Musiikkiopisto ovat ilmoittaneet, että he pystyvät mukauttamaan toimintansa koulun aikataulujen mukaan. Mikäli koulupäivä alkaisi kaikilla klo 9, myös kaupungin liikuntatiloja tarvittaisiin koulujen käyttöön tuntia pidempään, mikä vaikuttaisi liikuntatoimen ja yhdistysten harrastustoiminnan alkamisaikoihin.

Koulupäivien alkamisajankohta päätetään koulun lukuvuosisuunnitelmassa. Hallintosäännön mukaan lukuvuosisuunnitelmat hyväksyy opetustoimenjohtaja.

Esittelijä: Lukion rehtori Esa Pirkola

Päätösehdotus: Opetus- ja kasvatustalokunta päättää todeta, että

- kaupungin taloustilanne ei mahdollista 70 000-90 000 euron lisämäärärahan myöntämistä koulukuljetuksiin

- nykyiset porrastetut alkamisajat tuovat kaupungille säästöä ja myös koulujen erilaiset tilanteet pystytään ottamaan huomioon ja monessa koulussa koulupäivä alkaa 8.30-9.00

- myöhempää aloitusajankohtaa toivotaan ensi sijassa teini-ikäisten kohdalla ja Wintterin yläkoulussa koulupäivä alkaa pääsääntöisesti klo 9

- porrastettu aikataulu mahdollistaa parhaiten joustavat ja monipuoliset opetusjärjestelyt Wintterissä

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
